

Республика Татарстан
Совет Большенуркеевского
сельского поселения
Сармановского муниципального
района

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль
районының Зур Нөркәй
авыл жирлегә Советы

Ул. Школьная, д. 32, с. Большос Нуркеево
Сармановский район, 423372

Мәктәп урамы, 32 нче йорт, Зур
Нөркәй авылы, Сарман районы, 423372

РЕШЕНИЕ
09 июнь 2020 ел

КАРАР
№ 119

Зур Нөркәй авыл жирлегә территориясендә гражданнар оборонасы, халыкны
һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән
тыш хәлләрдән саклау чараларын оештыру һәм тормышка ашыру турында
Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Конституциясе, «Гадәттән тыш хәл турында» 2001 елның
30 маендагы 3-ФЗ номерлы Федераль конституциячел закон, «Халыкны һәм
территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау
турында» 1994 елның 21 декабрдәге 68-ФЗ номерлы Федераль закон, «Гадәттән
тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча Россия Федерациясенә аерым
закон актларына үзгәрешләр керту турында» 2020 елның 1 апрелдәге 98-ФЗ
номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Зур
Нөркәй авыл жирлегә Уставы нигезендә, Зур Нөркәй авыл жирлегә Советы карар
бирде:

1. Зур Нөркәй авыл жирлегә территориясен табигый һәм техноген
характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау, Гражданнар оборонасы чараларын
оештыру һәм тормышка ашыру турында нигезләмәне расларга (кушымта итеп
бирелә).

2. «Зур Нөркәй авыл жирлегә территориясендә гражданнар оборонасы,
халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш
хәлләрдән саклау чараларын оештыру һәм тормышка ашыру турындагы
нигезләмәне раслау хакында» 2011 елның 11 маендагы 16 карарын үз көчен
югалткан дип санарга.

3. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми
порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Сарман муниципаль районының
рәсми сайтында Интернет челтәрендә урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Зур Нөркәй авыл
Советы Рәисе

Р.М.Гайсин

Зур Нөркэй авыл жирлеге территориясендә гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау чараларын оештыру һәм тормышка ашыру турында

НИГЕЗЛӘМӘ

«Гадәттән тыш хәл турында» 2001 елның 30 маендагы 3-ФКЗ номерлы Федераль конституциячел закон, «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрдәге 68-ФЗ номерлы Федераль закон, «Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» Россия Федерациясе Конституциясе, «Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү мәсьәләләре буенча Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2020 елның 01 апрелдәге 98-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Зур Нөркэй Уставы авыл жирлеге уставы нигезендә гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне яклау чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру турында нигезләмә (алга таба - Нигезләмә).

1 статья. Төп төшенчәләр

Гадәттән тыш хәл - авария, куркыныч табигать күренешләре, катастрофа, эйләнә-тирәдәгеләр өчен куркыныч тудыручы авырулар, табигый яки башка бәла-казалар нәтижәсендә килеп чыккан хәл, алар кеше корбаннарына, кешеләрнең сәламәтлегенә яки эйләнә-тирә табигать мохитенә зыян китерә яисә китерә ала торган, шактый матди югалтулар һәм кешеләрнең тормыш-көнкүрешен бозу.

Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү - гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычын мөмкин кадәр киметүгә, шулай ук кешеләрнең сәламәтлеген саклауга, эйләнә-тирә табигатькә зыян күләмен һәм алар килеп чыккан очракта матди югалтуларны киметүгә юнәлдерелгән чаралар комплексы.

Гадәттән тыш хәлләрне бетерү - гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда һәм кешеләр гомерен саклап калуга, эйләнә-тирә табигатькә һәм матди югалтуларга зыян күләмен киметүгә, шулай ук гадәттән тыш хәлләр зоналарын локальләштерүгә, алар өчен хас булган куркыныч факторларның гамәлен туктатуга юнәлтелгән авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр.

Гадәттән тыш хәл зонасы - гадәттән тыш хәл булган территория.

Гражданнар оборонасы - Зур Нөркэй авыл жирлеге территориясендә халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәрби гамәлләр алып барганда яки бу гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда саклау һәм яклау буенча чаралар системасы.

Зур Нөркэй авыл жирлеге территориясендә табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлгә дучар булган авария-коткару эшләре (аварияләр ,

куркыныч табигать күренешлэре, катастрофалар, табигый һәм башка бәла-казалар) кешеләрнең гомерен саклап калу һәм сәламәтлеген, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне саклау, әйләнә-тирә мохиткә зыян күләмен киметү, гадәттән тыш хәлләрне һәм аның куркыныч факторларын локальләштерү максатларында үткәрелә.

2 статья. Әлеге Нигезләмәнең максатлары

Әлеге Нигезләмәнең максатлары булып торалар:

- Зур Нөркәй авыл жирлегә территориясендә гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү һәм үсешен кисәтү;

-гадәттән тыш хәлләрдән зыян һәм югалтулар күләмен киметү Зур Нөркәй авыл жирлегә халкын һәм территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча чаралар үткәрүнең төп максаты булып тора;

-гадәттән тыш хәлләрне бетерү гражданнар оборонасы, халыкны һәм Зур Нөркәй авыл жирлегә территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау буенча чараларның аерылгысыз өлеше булып тора, ул халыкны һәм Зур Нөркәй авыл жирлегә территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә махсус вәкаләтле орган көче белән башкарыла.

3 статья. Зур Нөркәй авыл жирлегә территориясендә гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә жирле үзидарә органнарының бурычлары

Гражданнар оборонасы өлкәсендә Зур Нөркәй авыл жирлегә жирле үзидарә органнарының төп бурычлары булып торалар:

- Зур Нөркәй авыл жирлегә халкын хәрби хәрәкәтләрне алып барганда яки бу гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлардан саклау ысулларына өйрәтү;

- Зур Нөркәй авыл жирлегә халкына сугыш хәрәкәтләрен алып барганда яки бу гамәлләр нәтижәсендә килеп чыккан куркынычлар турында хәбәр итү;

- Зур Нөркәй авыл жирлегә халкын , матди һәм мәдәни кыйммәтләрне имин районнарға эвакуацияләү;

- Зур Нөркәй авыл жирлегендә яшәүчеләргә сыену урыннары һәм шәхси саклану чаралары бирү;

-Зур Нөркәй авыл жирлегә территориясендә яктылык маскировкасы һәм башка төр маскировка чаралары үткәрү;

- Зур Нөркәй авыл жирлегә халкы өчен сугыш хәрәкәтләре алып барганда яки бу гамәлләр нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр аркасында, авария-коткару эшләрен үткәрү;

-Зур Нөркәй авыл жирлегә халкын хәрби хәрәкәтләр алып барганда яисә бу гамәлләр нәтижәсендә зыян күргән кешене, шул исәптән медицина хезмәте күрсәтүне, беренче медицина ярдәмен күрсәтүне, тиз арада торак бирүне һәм башка кирәкле чаралар күрүне дә кертәп, беренче чиратта тәэмин итү;

- халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклауны тәэмин итү буенча хокукый һәм икътисадый нормаларны эшләү һәм тормышка ашыру;

- гадэттэн тыш хэллэрне кисэтүгэ һәм оешмаларның, шулай ук гадэттэн тыш хэллэрдә социаль билгеләнештәге объектларның тотрыклы эшләвен арттыруга юнәлдерелгән максатлы һәм фәнни-техник программаларны гамәлгә ашыру;

- халыкны һәм территорияләрне гадэттэн тыш хэллэрдән яклау өлкәсендә мәгълүмат жыю, эшкәртү, алмашу һәм бирү;

- гадэттэн тыш хэллэрнең социаль-икътисадый нәтижәләрен фаразлау һәм бәяләү;

- гадэттэн тыш хэллэрне бетерү өчен финанс һәм матди ресурслар резервларын булдыру;

- гадэттэн тыш хэллэрне бетерү;

- гадэттэн тыш хэллэрдән зыян күргән халыкны социаль яклау чараларын гамәлгә ашыру, гуманитар акцияләр үткәру;

- халыкны гадэттэн тыш хэллэрдән яклау өлкәсендә, шулай ук аларны бетерүдә турыдан-туры катнашучы затларның хокукларын һәм бурычларын тормышка ашыру.

4 статья. Зур Нөркәй авыл жирлеге халкын һәм территорияләрне гадэттэн тыш хэллэрдән саклауның төп принциплары

Гадэттэн тыш хэллэрне кисэтүгә, шулай ук алар килеп чыккан очракта зыян һәм югалтулар күләмен мөмкин кадәр киметүгә юнәлдерелгән чаралар алдан ук үткәрелә.

Халыкны һәм территорияләрне гадэттэн тыш хэллэрдән яклау чараларын планлаштыру һәм гамәлгә ашыру икътисадый, табигый һәм башка характеристикаларны, территориялэрнең үзенчәлекләрен һәм гадэттэн тыш хэллэр килеп чыгу куркынычы дәрәжәсен исәпкә алып үткәрелә.

Гадэттэн тыш хэллэрне бетерү, милек формасына бәйсез рәвештә, жирлек территориясендә урнашкан оешмалар һәм учреждениеләр көчләре һәм чаралары белән башкарыла. Югарыда күрсәтелгән көчләр һәм чаралар житмәгән очракта, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә каралган чыганақлардан көчләр һәм чаралар жәлеп ителә.

5 статья. Халыкны һәм территорияләрне гадэттэн тыш хэллэрдән яклау чараларын гамәлгә ашыру өлкәсендә хәбәрдарлык һәм мәгълүмат

-Халыкны һәм территорияне гадэттэн тыш хэллэрдән яклау өлкәсендә мәгълүматны фаразланучы һәм барлыкка килгән гадэттэн тыш хэллэр, аларның нәтижәләре турында белешмәләр, шулай ук радиацион, химик, медик-биологик, шартлау куркынычы турында белешмәләр тәшкил итә.

- Жирле үзидарә органнары, оешмалар, учреждениеләр администрацияләре халыкка гадэттэн тыш хэллэрдән саклану торышы һәм аларның куркынычсызлыгын тәмин итү буенча күрелгән чаралар, фаразланган һәм барлыкка килгән гадэттэн тыш хэллэр, Зур Нөркәй авыл жирлеге халкын алардан саклау алымнары һәм ысуллары турында хәбәр итүнең бүтән каналлары аша оператив һәм дөрөс итеп хәбәр итәргә тиеш.

- Халыкны һәм территорияләрне гадэттэн тыш хэллэрдән яклау өлкәсендә белә торып ялган мәгълүматны яшерү, үз вакытында тапшырмау яисә вазыйфаи затлар

тарафыннан бирү Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкка китерә.

6 статья. Зур Нөркәй авыл жирлеге территориясендә гражданнар оборонасы һәм халыкны саклау өлкәсендә жирле үзидарә органнары вәкаләтләре

Зур Нөркәй авыл жирлеге депутатлары советы:

- Россия Федерациясенең гамәлдәге законнары, Зур Нөркәй авыл жирлеге Уставы нигезендә Зур Нөркәй авыл жирлегенең гадәттән тыш хәлләреннән гражданнар оборонасы, халыкны һәм территориясен яклау чараларын гамәлгә ашыру өчен норматив актлар кабул итә.

Зур Нөркәй авыл жирлеге башлыгы:

- гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм гражданнар оборонасы чараларын гамәлгә ашыру буенча комиссия төзү турында боерык чыгара;

- барлыкка килгән гадәттән тыш хәлләрне муниципаль характердагы гадәттән тыш хәлләргә кертү, гадәттән тыш хәлләрдә эвакуация чаралары үткәрү һәм аларны үткәрүне оештыру турында карарлар кабул итә.

Зур Нөркәй авыл жирлеге администрациясе:

- халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өчен кирәкле көчләр һәм чаралар эзерләү һәм аларны эзерлектә тоту, Зур Нөркәй авыл жирлеге халкын әлеге хәлләрдә саклану ысулларына һәм гамәлләргә өйрәтү;

- халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә билгеләнгән тәртиптә мәгълүмат жыюны һәм алмашуны гамәлгә ашыра, Зур Нөркәй авыл жирлеге халкына гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы турында яисә барлыкка килү турында үз вакытында хәбәр итүне һәм мәгълүмат житкерүне тәмин итә;

- халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге чараларны финанслауны гамәлгә ашыра;

- гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен финанс һәм матди ресурслар резервларын булдыра;

- авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне оештыра һәм үткәрә, шулай ук аларны үткәргәндә жәмәгать тәртибен саклый; үз көчләре һәм чаралары житәрлек булмаганда, ярдәм сорап Сарман муниципаль районы хакимиятенә мөрәжәгать итә;

- оешмаларның гадәттән тыш хәлләрдә тотрыклы эшләвенә ярдәм итә;

- Гражданнар оборонасы буенча чаралар үткәрә, Зур Нөркәй авыл жирлеге территориясендә гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнарын эшли һәм тормышка ашыра;

- халыкны хәрби хәрәкәтләрне алып барганда яки бу гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлардан саклау ысулларына эзерләү һәм өйрәтү үткәрә;

- хәрби хәрәкәтләрне алып барганда яки бу гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килгән куркынычлар турында халыкка хәбәр итү системасын куллануга, саклау корылмаларына һәм башка гражданнар оборонасы объектларына даими эзерлек хәлендә тоту;

- халыкны эвакуацияләү, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне куркынычсыз районнарда эзерләү буенча чаралар үткәрә;

- сугыш вакытында оешмаларның тотрыклы эшләвен тәмин итү буенча беренче чираттагы чаралар үткәрә;

-Зур Нөркэй авыл жирлеге жирле үзидарэ органы каршында халыкны һәм территориялэрне гадэттэн тыш хэллэрдэн яклау өлкәсендәге бурычларны хэл итүгә махсус вәкаләтле даими эшләрүче идарэ органнарын булдыра.

Зур Нөркэй авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарының гражданныр оборонасы, халыкны һәм территориялэрне табиғый һәм техноген характердагы гадэттэн тыш хэллэрдән саклау чараларын гамәлгә ашыру вәкаләтлэрен тормышка ашыру Зур Нөркэй авыл жирлегенә гадэттэн тыш хэллэрне кисәтү һәм бетерү комиссиясенә йөкләнә .

7 статья. Зур Нөркэй авыл жирлеге территориясендә даими яки вакытлыча яшәүче Россия Федерациясе гражданнырның гражданныр оборонасы, халыкны һәм территориялэрне табиғый һәм техноген характердагы гадэттэн тыш хэллэрдән яклау өлкәсендә хокуклары

1. Зур Нөркэй авыл жирлеге гражданнырның хокуклары:

- гадэттэн тыш хэлләр килеп туган очракта, тормышын, сәламәтлеген һәм шәхси мөлкәтне яклауга;

- Гражданныр оборонасы һәм гадэттэн тыш хэллэрне бетерү планнарына туры китереп, Зур Нөркэй авыл жирлеге хакимияте һәм оешмаларның халыкны гадэттэн тыш хэллэрдән саклау өчен билгеләнгән коллектив һәм шәхси саклану чараларын һәм башка мөлкәт кулланырга;

- Зур Нөркэй авыл жирлеге территориясендә билгеле бер урыннарда булырга мөмкин булган хәвеф-хәтәр һәм кирәкле куркынычсызлык чаралары турында мәгълүмат алырга;

-гражданныр оборонасы буенча , халыкны һәм территориялэрне гадэттэн тыш хэллэрдән яклау мәсьәләләре буенча шәхсэн мөрәжәгать итәргә, шулай ук Зур Нөркэй авыл жирлеге администрациясенә гражданныр оборонасы буенча шәхси һәм коллектив мөрәжәгәтләр жиберергә;

- билгеләнгән тәртиптә гражданныр оборонасы һәм гадэттэн тыш хэллэрне кисәтү һәм бетерү буенча чараларда катнашу;

- гадэттэн тыш хэлләр аркасында аларның сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә китерелгән зыяны каплауга;

- медицина хезмәте күрсәтүгә, гадэттэн тыш хэллэр зоналарында яшәү һәм эшләрү өчен компенсацияләр һәм социаль гарантияләргә;

- гадэттэн тыш хэллэрне бетерү барышында бурычларны үтәгәндә аларның сәламәтлегенә китерелгән зыян өчен компенсацияләр һәм социаль гарантияләр алуға;

- халыкны һәм территориялэрне гадэттэн тыш хэллэрдән яклау бурычларын үтәгәндә гарипләнү яки авыруга бәйле рәвештә эшкә яраклылык югалткан очракта, инвалидлыклары хезмәт гарипләнү аркасында килеп чыккан хезмәткәрләр өчен билгеләнгән тәртиптә пенсия белән тәмин итүгә;

- халыкны һәм территориялэрне гадэттэн тыш хэллэрдән яклау буенча бурычларны үтәгәндә алынган авырудан яисә гарипләнүдән үлгән яисә вафат булган туендыручысын югалту очрагында пенсия белән тәмин итүгә, кеше гомерен саклап калу, миләкне һәм хокук тәртибен саклау буенча гражданнырлык бурычын үтәгәндә алынган имгәнүдән яисә вафат булган гражданныр гаиләләре өчен билгеләнгән

тәртиптә бирелә.

8 статья. Зур Нөркәй авыл жирлеге территориясендә даими яки вакытлыча яшәүче Россия Федерациясе гражданның гражданнар оборонасы, халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге бурычлары

Россия Федерациясе Зур Нөркәй авыл жирлеге гражданны бурычлы:

- халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә Россия Федерациясе законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын һәм Зур Нөркәй авыл жирлеге законнарын һәм башка норматив хокукый актларын үтәргә;

- көнкүрештә һәм көндәлек хезмәт эшчәнлегендә куркынычсызлык чараларын үтәргә, житештерү һәм технологик дисциплинаны, гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуга китерергә мөмкин булган экологик куркынычсызлык таләпләрен бозмаска;

- халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклауның төп ысулларын, зыян күрүчеләргә беренче медицина ярдәме күрсәтү алымнарын, күмәк һәм индивидуаль саклану чараларынан файдалану кагыйдәләрен өйрәнергә, күрсәтелгән өлкәдә үз белемнәрен һәм гамәли күнекмәләрен даими камилләштерергә;

- әлеге Федераль закон нигезендә югары эзерлек һәм гадәттән тыш хәл режимын керткәндә үз-үзенә тоту кагыйдәләрен үтәргә;

- кирәк булганда, гражданнар оборонасы, авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрдә ярдәм итәргә.

9 статья. Зур Нөркәй авыл жирлеге халкын гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм гражданнар оборонасы буенча эзерләү

Зур Нөркәй авыл жирлеге халкын гадәттән тыш хәлләрдә һәм гражданнар оборонасы буенча эшләргә эзерләү оешмаларда, шул исәптән белем бирү учреждениеләрендә, шулай ук яшәү урыны буенча башкарыла.

Зур Нөркәй авыл жирлеге оешмалары һәм учреждениеләре житәкчеләре, жирле үзидарә органнары хезмәткәрләре урта һөнәри һәм югары һөнәри белем бирү учреждениеләрендә, өстәмә белем бирү оешмаларында (квалификацияне күтәрү учреждениеләрендә, курсларда, һөнәри юнәлеш бирү үзәкләрендә һәм тиешле лицензиясе булган башка учреждениеләрдә) һәм турыдан-туры эш урыннарында гадәттән тыш хәлләрдә эшләргә эзерлек узалар.

10 статья. Зур Нөркәй авыл жирлеге территориясендә милек формасына бәйсез рәвештә оешма һәм учреждениеләрнең халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм гражданнар оборонасы буенча бурычлары

Милек формасына бәйсез рәвештә оешмалар һәм учреждениеләр бурычлы:

а) оешма һәм ведомство карамагындагы житештерү һәм социаль билгеләнештәге объектлар хезмәткәрләрен гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә кирәкле чараларны планлаштыру һәм тормышка ашыру;

б) оешмалар һәм учреждениеләр эшчәнлегенә тотрыклылыгын арттыру, гадәттән тыш хәлләрдә оешма һәм учреждениеләр хезмәткәрләренең тормыш-көнкүрешен тәэмин итү буенча чаралар планлаштырырга һәм үткәргә;

в) гадэттэн тыш хэллэрне кисәтү һәм бетерү өчен билгеләнгән көчләрне һәм чараларны куллануга эзер булуны, эзерләүне һәм саклауны тәмин итәргә, оешма хезмәткәрләрен гадэттэн тыш хэлләрдә саклану ысулларына һәм гамәлләргә өйрәтүне гамәлгә ашырырга;

г) гадэттэн тыш хэлләр турында хәбәр итүнең локаль системаларын булдырырга һәм даими эзерлектә тотарга;

д) ведомство карамагындагы житештерү һәм социаль билгеләнештәге объектларда һәм алар янәшәсендәге территорияләрдә гадэттэн тыш хэлләрне кисәтү һәм бетерү планнары нигезендә авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрне оештыруны һәм үткәрүне тәмин итәргә;

е) оешмалар һәм ведомство буйсынуындагы житештерү һәм социаль билгеләнештәге объектлар хезмәткәрләрен гадэттэн тыш хэлләрдән яклау чараларын финансларга;

ж) гадэттэн тыш хэлләрне бетерү өчен финанс һәм матди ресурслар резервларын булдырырга;

з) билгеләнгән тәртиптә халыкны һәм территорияләрне гадэттэн тыш хэлләрдән яклау өлкәсендә мәгълүмат бирергә, шулай ук оешма хезмәткәрләренә гадэттэн тыш хэлләр барлыкка килү куркынычы турында яисә килеп чыгу мөмкинлеге турында хәбәр итәргә.

11 статья. Халыкны һәм территорияләрне гадэттэн тыш хэлләрдән яклау өлкәсендәге нигезләмәне бозган өчен җаваплылык

Халыкны һәм территорияләрне гадэттэн тыш хэлләрдән яклау өлкәсендә Россия Федерациясе законнарын үтәмәүдә яисә намуссыз үтәүдә, гадэттэн тыш хэлләр килеп чыгуга шартлар һәм алшартлар булдыруда, кешеләрнең гомерен һәм башка хокукка каршы гамәлләрдә яклау буенча чаралар күрүдә гаепле вазыйфаи затлар һәм Россия Федерациясе гражданны дисциплнар, административ, граждан-хокукый һәм жинаять җаваплылыгына, шулай ук оешмалар - Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм Зур Нөркәй авыл жирлегенең норматив-хокукый актлары нигезендә административ һәм граждан-хокукый җаваплылыкка ия.

12 статья. Бәхәсләрне һәм каршылыкларны хәл итү тәртибе

Сарман муниципаль районы һәм Зур Нөркәй авыл жирлеге арасында гражданны оборонасы, халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадэттэн тыш хэлләрдән саклау буенча чаралар үткәрү мәсьәләләре буенча килеп чыккан бәхәсләр һәм аңлашылмаучанлыклар алар тарафыннан килештерү процедуралары юлы белән хәл ителә.

13 статья . Гражданны оборонасы чараларын финанслау

Зур Нөркәй авыл жирлеге территориясендә гражданны оборонасы, халыкны һәм территорияләрне гадэттэн тыш хэлләрдән саклау буенча үткәрелә торган чараларны финанслау Зур Нөркәй авыл жирлеге бюджеты хисабына башкарыла.

